Lietas arhīva Nr. C-0478-19/34
ECLI:LV:ZRT:2019:0625.C16036918.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2019. gada 25. jūnijā

Zemgales rajona tiesa: tiesnese I. Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri I. Stanku,
piedaloties prasītājas pārstāvei Guntai Safronovai un atbildētājas pārstāvim /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AAS "BALTA" vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. C/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018. gada 6. februārī AAS "BALTA" (turpmāk – prasītāja) cēla vienkāršotās procedūras prasību tiesā pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētāja) par zaudējumu piedziņu, vēlāk to precizējot (lietas 4.-7., 57.-61. lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015. gada 9. novembrī atbildētāja, vadot transportlīdzekli VOLVO XC 70, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, (turpmāk –transportlīdzeklis) izraisīja ceļu satiksmes negadījumu (turpmāk – CSNg), kurā cieta žogs.

Pēc CSNg tika noskaidrots, ka atbildētājai nebija attiecīgas kategorijas vadītāja apliecības. Transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskā atbildība bija apdrošināta pie prasītāja. Prasītājs apskatīja bojāto īpašumu un pēc sastādītas tāmes izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 272,41 *euro*.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātas apdrošināšanas likuma 41. panta pirmās daļas "b" apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kuram nav attiecīgas kategorijas badītāja apliecības.

Saskaņā ar minēto un Civillikuma 1779. pantu atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumu izmaksātas atlīdzības apmērā, no tā aprēķinātus likumiskus procentus un ar zaudējuma atgūšanu saistītus izdevumus.

Atbildētājai bija nosūtīti paziņojumi par zaudējumiem, bet vienošanās netika panākta, labprātīgi zaudējums netika atlīdzināts, kaut arī atbildētāja bija brīdināta par zaudējuma apmēru un likumiskiem procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1757. pantu nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.pants). Saskaņā ar 1765. pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Tāpēc no nodarīta zaudējuma pamatsummas 272,41 *euro* tika aprēķināti likumiskie procenti 0, 01644% dienā.

Regresa prasība - cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisko vērtību. Regresa prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits. Attiecīgi, prasība daļā par zaudējumu piedziņu par tiesvedības pakalpojumiem 103,30 *euro* apmērā ir apmierināma.

Civillikuma 1784. pants paredz, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesisko darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Apdrošināšanas atlīdzība tika izmaksāta sakarā ar to, ka atbildētāja pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus un viņas rīcība bija prettiesiskā. Tā kā atbildētāja nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, pilnvaroja SIA "Juliānus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā. Līdz ar to prasītājai rādās papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 *euro* (fiksētā maksa EUR 85,37 + PVN 21% EUR 17,93) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.).

Ņemot vērā minēto, prasītāja uzskata, ka atbildētājai pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Prasītājai nebūtu jācieš šo zaudējumu, ja atbildētāja savlaicīgi atlīdzinātu nodarīto zaudējumu par apdrošināšanas izmaksu.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu "Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda izveidošanas, uzkrāšanas un administrēšanas kārtība" 11.pantu apdrošinātājs veic regulāros ikmēneša atskaitījumus no sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas prēmijām. Attiecīgi prasītāja arī veic atskaitījumus Garantijas fondā, līdz ar ko ir pamats piemērot judikatūru, 2015. gada 30. jūnija Augstākas tiesas spriedumu lietā SKC-0093/2015. Minētais spriedums nosaka, ka pildot ar likumu noteikto pienākumu nodrošināt ceļu satiksmes negadījumā cietušo trešo personu interešu aizsardzību (???? likuma 44.p.l.d.), LTAB Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistīto pasākumu finansēšanai. Attiecīgi līdzekļi, kurus prasītāja iztērēja zaudējuma piedziņai, ir piedzenami no atbildētājas.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas prasītājas labā zaudējumus 455,52 *euro*, likumiskos procentus 38,82 *euro*, tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājai tiesības par laika līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1753., 1756., 1775., 1779. pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas "b" apakšpunktu.

[2] Atbildētāja iesniedza rakstveida paskaidrojumus par celto prasību, norādot, ka prasību neatzīst pilnībā (lietas 87.-92. lapa).

Norāda, ka īpašuma apskates protokolā nav uzrādīta žoga kopējā platība, vērtība pirms negadījuma, nolietojuma apmērs. Konstatētajos bojājumos no 5 pozīcijām reāli cietis (apskrambāts) bija tikai žoga stabs (H 1,70). Nav pievienotas objekta fotogrāfijas. Izmaksātā apdrošināšanas summa nav pamatota ar izdevumus apliecinošu dokumentu. Aprēķini ir kļūdaini. Piemērām, apskrambāts ir viens žoga stabs, bet aprēķinos ir divu jaunu žogu stabu uzstādīšana.

Atbildētāja norāda, ka 2015. gada novembrī telefoniski paziņoja prasītājai, ka nepiekrīt aprēķinam, jo tas neatbilst reāli nodarītajam kaitējumam, lūdza objektīvu nodarīto zaudējumu aprēķinu.

[3] Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā. Paskaidroja, ka lietā nepastāv strīds, ka atbildētāja vadīja automašīnu un izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, iebrauca žogā. Norādīja, ka nevar arī apstrīdēt faktu ka atbildētāja vadīja automašīnu alkoholisko dzērienu ietekmē, rezultātā tika bojāts žogs. Līdz ar to prasītājam ir tiesības iesniegt regresa prasību. Norādīja, ka ar lietas materiāliem pierādīti nodarīti zaudējumi. Atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumu izmaksātas atlīdzības apmērā.

[4] Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē celto prasību neatzina. Uzskata ka apskates protokols ir sastādīts ļoti paviršī, neatbilst faktiskiem lietas apstākļiem, nav uzrādīta reāla zaudējuma tāme.

Motīvu daļa

[5] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība pret atbildētāju ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[6] Tiesa konstatēja, ka lietā nepastāv strīds par to, ka 2015.gada 9.novembrī /adrese/, atbildētāja vadīja transportlīdzekli VOLVO XC70, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, bez attiecīgas kategorijas vadītāja apliecības alkoholisko dzērienu ietekmē un izraisīja ceļu satiksmes negadījumu (turpmāk – CSNg), ko apstiprina 2015. gada 19. novembra izziņa par ceļu satiksmes negadījumu uzbraucot šķērslim (žogam) (lietas 21.-22. lapa).

CSNg brīdī transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskā atbildība bija apdrošināta pie prasītājas (lietas 20. lapa).

Tāpat lietā nepastāv strīds, ka 2015. gada 20. novembrī prasītāja izmaksāja žoga īpašniecei apdrošināšanas atlīdzību 272,41 *euro* apmērā, ko lietā apstiprina iesniegtie pierādījumi (lietas 27., 28. lapa).

[7] Lietā ir strīds par CSNg rezultātā radītajiem žoga bojājumiem. Atbildētājas pārstāvis norādīja, ka nepiekrīt tāmei Nr. 10 "Žoga remonts" par aprēķinātajiem žoga remonta tiešo izmaksu pozīcijām (lietas 26., 97. lapa).

Atbildētājas pārstāvis uzskata, ka tas neatbilst prasītājas 2015. gada 11. novembra bojātā īpašuma apskates protokolā konstatētajiem bojājumiem (lietas 23.-24. lapa), kā arī neatbilst faktiski CSNg rezultātā faktiski radītajiem žoga bojājumiem.

[8] Izvērtējot lietas dalībnieku paskaidrojumus un novērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst atbildētājas pārstāvja iebildumus pret prasību par nepamatotiem.

[8.1] No 2015. gada 11. novembra bojātā īpašuma apskates protokola (turpmāk – Apskates protokols) (lietas 23.-24. lapa) redzams, ka bojātā žoga apskate notika pēc divām dienām kopš CSNg notikuma dienas. Lietā ir iesniegtas bojātā žoga fotogrāfijas (lietas 98.-101. lapa).

Apskates protokolā norādīts, ka ir konstatēti šādi žoga bojājumi: 2 žoga apmales (L=2,80 m) salauztas, pārlauztas; 1 žoga stabs (H=1,70 m) apskrambāts, 16 plastmasas dēļi (H=1,27) apskrambāti, salauzti; 4 stiprinājumi, kronšteini saliekti; 2 plastmasas stiprinājuma dēļi (L=1,70) (horizontālie) liektie.

[8.2] Izvērtējot tāmē Nr. 10 "Žoga remonts" iekļauto žoga remonta izmaksas pozīcijas, tiesa nekonstatē to neatbilstību Apskates protokolā konstatētajiem žoga bojājumiem. Tiesa atzīst, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, kas dotu pamatu apstrīdēt Tāmē iekļauto remonta darbību nepieciešamību, lai novērstu CSNg rezultātā radīto žoga bojājumu atbilstoši Apskates protokolā fiksētajam.

Tāpat tiesa atzīst, ka atbildētāja nav izmantojusi tiesības iesniegt pierādījumus norādītiem iebildumiem, ka Apskates protokolā konstatētie žoga bojājumi neatbilst faktiski CSNg rezultātā radītajiem bojājumiem. No atbildētājas iesniegtajām žoga fotogrāfijām redzams, ka tās izdarītas 2019. gada 9. maijā un neatspoguļo žoga bojājumus pēc CSNg (lietas 89.-91. lapa).

[9] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Atbilstoši Civillikuma 1775. pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Civillikuma 1779. pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātas apdrošināšanas likuma 41. panta pirmās daļas "a" un "b" apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, ja tas vadījis transportlīdzekli būdams alkoholisko dzērienu iespaidā, kā arī ja vadījis transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgas kategorijas badītāja apliecības, un ceļu satiksmes negadījumā zaudējumam ir cēloniskais sakars ar minēto pārkāpumu.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītāja pierādīja celto prasījumu par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības piedzinu no atbildētājas regresa kārtībā.

[10] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas prasītājas labā zaudējumus, kas saistīti ar tāmes sastādīšanu un apskates veikšanu 79,81 *euro* (lietas 58. lapa).

Tiesa konstatēja, ka prasītāja iesniedza 2016. gada 11. janvāra UAB INFRANET filiāles Latvijā PVN rēķinu INL NR.: 0000014 par Apskati-Tāmi /adrese/ lietā Nr.605175/562898 79,81 apmērā.

Lietā nepastāv strīds par norādīto izdevumu esamību prasītājai.

Tiesa atzīst, ka prasītājas labā no atbildētājas ir piedzenami izdevumi, kas saistīti ar tāmes sastādīšanu un apskates veikšanu 79,81 *euro* apmērā.

[11] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas prasītājas labā zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā.

Tiesa konstatēja, tā kā atbildētāja nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, pilnvaroja SIA "Juliānus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā. Līdz ar to prasītājai rādās papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 *euro* (fiksētā maksa EUR 85,37 + PVN 21% EUR 17,93) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.) (lietas 10., 11.-12., 18., 19., 31., 32. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, un 1779. pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Tiesa atzīst, ka atbildētājai pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Prasītājai nebūtu jācieš šo zaudējumu, ja atbildētāja savlaicīgi atlīdzinātu nodarīto zaudējumu par apdrošināšanas izmaksu.

[12] Prasītāja, atsaucoties uz Civillikuma 1765. pantu lūdz piedzīt likumiskos procentus sešus procentus gadā, t.i., 0,01644% par katru dienu - 38,82 *euro* apmērā par laika periodu no 2015. gada 29. decembra līdz 2017. gada 1. novembrim (lietas 58. lapa).

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Tiesa atzīst, ka aprēķinātais likumisko procentu parāds 38,82 *euro* apmēra piedziņu ir pamatots un apmierināms.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādejādi prasītājas labā no atbildētāja piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi 77,45 *euro*, kas sastāv no samaksātās valsts nodevas 74,15 *euro* (lietas 8. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 3,30 *euro* (lietas 9. lapa).

Turklāt no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,56 *euro* apmērā, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā sastāda 4,86 *euro* (lietas 2. lapa), bet prasītāja, iesniedzot prasību tiesā, samaksāja 3,30 *euro*.

[14] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[15] Saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu un Civilprocesa likuma 195. pantu atbilstoši prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā no piespriestās, bet neatmaksātās pamatparāda summas, taču nepārsniedzot pamatsummas apmēru.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-195., 204.[1], 250.[26]., 250.[27], 440.[3] pantu, tiesa

nosprieda

1. prasību apmierināt pilnīgi.

2. Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AAS "BALTA", reģistrācijas Nr. 40003049409:

2.1. zaudējumus 455,52 *euro*;

2.2. likumiskos procentus par laika periodu no 2015. gada 29. decembra līdz 2017. gada 1. novembrim 38,82 *euro*;

2.3. tiesas izdevumus 77,45 *euro*;

kopā 571,79 *euro* (pieci simti septiņdesmit viens *euro* 79 centi).

3. Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,56 *euro* (viens *euro* un 56 centi).

4. Noteikt AAS "BALTA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no pamatparāda summas 455,52 *euro*.

5. Noteikt /pers.C/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

6. Noteikt, ka AAS "BALTA" labā piedzenamo naudas summu samaksa veicama AS "Swedbank", konta Nr. LV61HABA0551008868793.

7 . Noteikt, ka valsts ienākumos piedzenamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama norēķinu kontā: saņēmējs - Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, Antonijas iela 6, Rīga, saņēmēja iestāde - Valsts kase, Konta Nr. LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis - kods 21499, personas dati, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (samaksas kvīts iesniedzama Zemgales rajona tiesā).

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā. Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena 2019. gada 9. jūlijs.

Tiesnese I.Tumanova